

«Σκαπτής "Υλης»

Έρευνώντας τὰ πλευρά της στοάς με την σκαπάνη.

ΚΑΒΑΛΛΑ 'Ιούλιος (του άντα-
ποκριτού μας).— Αί ανακλυφθεί-
σαι έξήκοντα και πλέον στοάι είς
τά παρα την Παλαιάν Καβάλλαν
όρη αποτελούν τὸ γενικόν θέμα
εις την πόλιν μας. Τὸ εἰς ἀνεκα-
λύφθῃ μία ὁλόκληρος μεταλλοφο-
ρος περιοχή αὐτοῖς εἶναι γεγονός α-
ναμφισβήτητον. Τὸ μόνον που πα-
ραμένει ἀποκρινόμενον εἶναι ἂν ὑπάρ-
χουν ἀπὸ τῶν χρυσοῦ αὐτοῦ.

Αὐτὸ ἀλλωστὲ θα καὶ ἀλλήλῃ
προσπάθεια νὰ ἐξακριβωθῇ. Μία
τοιαύτη ὁμως ἀπόπειρα θ' ἀπαιτη-
σῇ τὴν διάθεσιν μεγάλων κεφαλαί-
ων καὶ σύγχρονων τεχνικῶν μέσων.

Ἐκ τῶν γενομένων μέχρι τοῦδε ἀ-
ναλύσεων ὑπὸ τῶν εἰδικῶν καθορί-
ζεται, ὅτι εἰς τὰ ὑπάρχοντα μεταλ-
λεῦματα εὐρίσκεται ἀναμεμιχμέ-
νον καὶ τὸ πολυτιμότεον μέταλλον,
ἀλλὰ ἡ ποσότης τοῦ εἴναι ἐλαχί-
στη. Συνεπὸς περὶ ἐκμεταλλεύσεως
χρυσοῦ εἰς τὰ ἐν λόγω μεταλλευ-
ματα δὲν δύναται νὰ γινῇ σοβα-
ρὸς λόγος. Ἡ ὑπαρξασα ἀλλο-
στε ἐταιρεία μόνον εἰς τὴν ἐκμε-
τάλλευσιν τῶν μεταλλευμάτων τοῦ
σιδηροπυρίτου, τοῦ μαγγανίου καὶ
τῶν γαιωδῶν χρωμάτων θέλει προ-
εἶναι ὅτι εἰς τὴν περιοχήν αὐτὴν ὅπου
ὑπάρχουν αἱ στοάι εὐρίσκονται πράγματι
σιδηροπυρίτης, ὅπως καὶ εἰς ἄλλαν τὴν
περιφέρειαν τῆς Καβάλλας, πῦθνος
καὶ μαγγάνιον, σίδηρον δὲ ὀλίγον τοῦ
σιδήρου (γυαλὸν χρώμα). Οἱ μεταλ-
λεῖοι οὖν ὑποστηρίζουν ἀκόμη ὅτι τὸ
πλῆθος τῶν στοῶν, αἵτινες ὑπάρχουν
καθὼς καὶ ἀνωθεν αὐτῆς, μαρτυρεῖ τὴν
πράγματι παλαιότερα ἐγένετο ἐπιτακτικὴ
ἐκμετάλλευσίς των ἀρυχείων τούτων.

Οἱ ἀκούοντες τότε τὴν ἐκμεταλλεύσιν
μετ' ἐκτασίαν καὶ αὐστηρικότη-
τι θὰ ἐπέλεγον μάλλον εἰς τὴν σκα-
πὴν ἀρυγούσαν, ὅπως πῦθνον νὰ ἔ-
ληρχε καὶ ἴσως ἀκόμη ὑπάρχῃ εἰς τὰ
κοιτάσματα τοῦ μαγγανίου τῆς περιφε-
ρείας. Περὶ παλαιὰς ἐκμεταλλεύσεως
χρυσοῦ καὶ σιδηροπυρίτου ὑπάρχει τοιοῦ-
τος ὁμολογία συνκεκαμημένων στοιχείων ἀνι-
στῶν οἱ μεταλλοκόποι καὶ συνε-
πὸς ἡ ἀπορία αὕτη φαίνεται ἐλαχίστη
πῦθνος.

Ἀλλ' ἐσάτως παλιὰ τῆς Καβά-
λλας ὑπέβαλον ὁμαδὴς ἐκμεταλλεύσε-
ως ἀπὸς τὴν περιοχήν, εἰς τὴν ὅποιαν
ὑπάρχουν αἱ στοάι. Οὗτοι, ὅντες ἰσχυ-
ρὰ πτωχοὶ καὶ φτωχοὶ, πρὸς ἀμείνων
τάξεως, ὑποστηρίζουν ὅτι εἰς τὰ μεταλ-
λεῖα ταῦτα ὑπάρχουν ἀκρόατα σιδή-
ρου, σιδηροπυρίτου, λευκίτου, σιδηρομα-
γνήσιου, χαλκοπυρίτου, χαλκοῦ, μαγ-
νήσιου, σιδηρομαγνήσιου καὶ αἰμαίνου τοῦ
σιδήρου. Οὗτοι ἀνεντήκων καὶ καίριαν
ἐπιστηθεσίαν ἐκ τῶν κ.κ. Γ. Παπαγι-
άνη, Σ. Μουτσόκατα, Ι. Εὐαγγελίδου,
Ι. Τασσμπούλου, Δ. Πύρρου, Α. Αεφο-
νίδου, Ι. Οικονόμου καὶ Σ. Θεοδορίδου
καὶ προσεβόησαν νὰ ἀνεύρουν χρημα-
τοδοτοῦν διὰ τὴν ἐναρξιν ἐρευνῶν καὶ
ἐκμεταλλεύσεως τῶν ἀρυχείων. Μερικοὶ
ἐξῆναι καὶ ἱδικοί μας κεφαλαίου οἱ ἀδελ-
φοὶ ἐπὶ τῇ ἐταιρείᾳ Αἰτωλῶν καὶ Κα-
νιλοπολλῶν. Ἐντοτεφέρθησαν ὡσαύτως
καὶ δύο ἀγγλικοὶ ἐταιρίαι, ἡ μία ἡ
ὅμως μέχρι τῆς στιγμῆς νὰ ἀποφασισθῇ
ἡ ἐνέργεια ἐρευνῆς, κατὰ καὶ πρῶτον.

Ἀσχετῶς ὁμως πρὸς τὴν ἀνωτέ-
ρω, ἂν ὑπάρχουν τούτεστι χρυσοὶ
καὶ ἄλλα εὐγενῆ μεταλλεύματα εὐ-
λόγως γεννᾶται τὸ ἐρώτημα: Αἱ
ἀνευρεθεῖσαι στοάι εἶναι πράγματι
αἱ τῶν χρυσοφόρων μεταλλείων
τοῦ στρατηγοῦ Θουκυδίδου; Ἐπὶ
τοῦ σημείου τούτου οἱ ἀρχαῖοι ἱστο-
ρικοὶ καὶ συγγραφεῖς οἱ Ἡρό-
δοτος καὶ ὁ Πλούταρχος μὴ λέ-
γουν: ὅτι ὁ Θουκυδίδης ἐκέκτητο
μεταλλεῖα χρυσοῦ ἐν Σκαπτῇ Ὑλῃ
(Συνέχεια εἰς τὴν 5ην σελίδα)

Ἐπὶ τοῦ παρόντος τὸ περισσότερο
ἐνδιαφέρον προσελκύει τὸ πλῆθος τῶν
ὑπάρχουσιν ἐκεῖ στοῶν, ἐκ τῶν ὁποίων
ἄλλαι μὲν εἶναι μεγάλαι, ἄλλαι δὲ μι-
κραί καὶ ἐντός τῶν ὁποίων πράγματα
φαίνονται κοιτάσματα διαφόρων με-
ταλλευμάτων. Ἡ ἐξέδοξ εἰς ταῦτα,
εἰς τὴν κτίσασαίιν πού εὐρίσκονται
σημερον, εἶναι ἐπικίνδυνος, διότι εἶναι
γεμάτες ἀπὸ νερὰ καὶ σταλακτίτας. Ἡ
ἀκτὴν δὲ ἐκ τῶν μεγαλύτερων στοῶν
φθάνει τὰ 500 μέτρα, τὸ δὲ βάθος τὸ
20. Τῆς μεγαλύτερης στοᾶς τὸ ἀπὸ
πῶν εἶναι τεράστιον, εὐρίσκεται ὅτι
αὐτὴ ἐντός ἐνός ἐβδομήκοντος ὁδοῦ.

Πάντως ἡ ὑπόθεσις παρουσιάζει ἐν
διαφέρειαν καὶ διὰ τὴν ὑπάρξιν ἀπὸ
τῶν γαιωδῶν χρωμάτων (ἄγρα κλπ.)
τῶν ὁποίων ἡ ἐκμεταλλεύσις ἔχρησται
ἀπὸ τῶν πτωχῶν Καβαλλιωτῶν, οἵτι
νέκ συνήθως τὴν ἐταιρίαν ὅσοι μεταλ-
λεῖα πού εἶχαν εἰς τὴν ἀρχαιότητα καὶ
σὺν πλούτῳ καὶ διατηροῦν σημερον τὸ
σὺν ἱστορικῇ ἀξίᾳ. Δὲν ἀποκλείεται
ἐν τούτοις αἱ ὑπάρχουσαι πολλὰ στοάι
νὰ μὴ ἔχουν ἐκταλῆται τὸ μεταλλεῖον
τῆς περιφέρειας καὶ νὰ ὑπάρχουν ἀκόμη
εἰς αὐτὴν κοιτάσματα χρυμοῦς, ἐκ
τῆς ὥρας. Ὑποσέθηται φαίνεται ὅτι
πρόκειται περὶ νεκρῶν μεταλλείων,
αὐτὰ καὶ ἂν εἶναι αὐτὰ τοῦ φιλιπποῦ καὶ
τοῦ Θουκυδίδου.

Π. Α.

Εἰς τὴν Περιφέρειαν τῆς Καβάλλας

Κ. Α. Μ. 13 Ιουνίου 1939 ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΧΡΥΣΟΣ

ΘΕΣΣΑΛΙΚΗ, 12 'Ιουνίου. (Τὸ ἀν-
ταποκριτὸν μας).— Ἡ ὑπόθεσις τῶν
ἀρυχείων τῆς περιφέρειας Καβάλλας, ἡ-
τις ἀνεκινήθη τὰς ἡμέρας αὐτάς, δὲν
εἶναι νέα. Γνωστον εἶναι εἰς τὴν
περιφέρειαν τῆς Καβάλλας καὶ πρὸ πο-
τὸς ἐκεῖ ὅπου εὐρίσκειτο ἡ παλαιὰ πό-
λις, ὑπάρχουν ἀπὸ μεταλλεύματα, τὰ
ὅπως ὁμως καὶ ἡ ποσότης τῶν ὁποίων
δὲν ἔχουν εἰσαεὶ ἀκριβῶς καθορισθῇ. Εἰς
τὸ σημεῖον τούτου φαίνεται ἀκριβῶς ὅτι
κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ἐγένετο ἐπιτακτικὴ
ἐκμετάλλευσίς τῶν ὑπογίων πλούτων.
Ἡ ἱστορία ἄλλως τε ἀναφέρει ὅτι ὁ Ἡ-
ρόδοτος Θουκυδίδης ἐκμεταλλεύετο
χρυσομαγνήσιον εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς
«Σκαπτῆς Ὑλης» ἐναντί τῆς νήσου Ἐλα-
φου, ὁποῦν ἐξήγε χρυσοὶ καὶ συνετρεῖ
ἀείδωλον σκεπτόν. Ἐκτὸς καὶ πρὸ τοῦ
Θουκυδίδου, ὅπως ἀναφέρει ὁ Ἡρό-
δοτος, ἐξήγετο χρυσοὶ ἀπὸ τῆς «Σκαπτῆς
Ὑλης». Ὡς πρὸς τὴν περιοχήν αὐτῆς
τῆς «Σκαπτῆς Ὑλης» διανοίχται αἱ
γνώμαι. Ἄλλοι ὑποστηρίζουν ὅτι τὰ
χρυσομαγνήσια ταῦτα, ἔνν ὑπάρχουν, ἀπὸ
τὰ ὁποία σημειωτικῶς ἐξήγε χρυσοὶ καὶ
ὁ φιλιππος, εὐρίσκονται παρα τὸ χωρίον
Χαλκερὸν, ἄλλοι παρὰ τὸ Παγγαῖον καὶ
ἄλλοι πλησίον τοῦ Ἀγκιστροῦ. Ὅλα ὁ-
μως αὐτὰ ἀποτελοῦν ἱστορίαν μόνον καὶ
σημερον, κατὰ τὰ φαινόμενα, χρυσοὶ
δὲν ὑπάρχει ἐκεῖ.

Γενῶνς ἐν τούτοις παραμένει ὅτι εὐ-
ρίσκονται μεταξύ τοῦ λόφου τοῦ Φαλακ-
ρεῖου Καβάλλας καὶ τῆς παλαιᾶς Κα-
βάλλας (ἡ παλαιὰ Καβάλλα ὡς γνω-
στον ἐγένετο Νεάπολις, κειμένη εἰς τὸν
ὁμώνυμον κόλπον καὶ ἀσπεριώτερον εἰ-
ς τὸν κόλπον τοῦ Στριμονίου) εὐρίσκονται
τὸν κόλπον τοῦ Στριμονίου εὐρίσκονται
τὴν «Ἀπολλοῦς» παλαιὰ μεταλλεῖα μετὰ
συμπίπτουσιν στοῶν, ὁποῦ ἀποδεικνύει ὅτι
ἐκεῖ παλαιότερα ἐγένετο μεγάλα ἐρ-
γασία παραγωγῆς διαφόρων μεταλλευ-
μάτων. Αὐτὰ αἱ στοάι ὁρίζονται ἀπὸ
ἐκατοντάδιων ἐτών.

πως τε ουναι να ληξη περι του
του, πριν γινη μεθοδικη ερευνα και
εξετασις και πειραματικη εκμεταλ-
λευσις.

Αὐτὰ μεταδίδουν αἱ ἐκ Καθάλ-
λας πληροφορίες.

Τὰ μεταλλωρυχέα θουκυδίδου

γνωμη του ειδικοῦ μεταλλειολόγου